

De Round Tower in Clondalkin, Ierland.

Torens van Oneindig Denken

In dit artikel wordt een fascinerend symbool uit de esoterische literatuur beschreven: de Toren van Oneindig Denken. De inhoud heeft grote waarde voor allen die de tijd nemen deze te bestuderen en overdenken. De ideeën erin stammen uit het Mahāyāna-Buddhisme en spreken direct onze diepste kern aan [redactie].

Inwijdingsplaatsen

In *Isis Ontsluierd* en op vele andere plekken in de theosofische geschriften wordt het bestaan van heilige plaatsen van Inwijding vermeld. Terwijl duidelijkheid wordt gegeven over de altruïstische functie van deze Inwijdingstempels, is de reikwijdte van de wijsheid, kracht en deugd die hun denken omvatte, alleen bekend bij Ingewijden. De functie ervan wordt omschreven als een meesterschap over leven en wijsheid:

... een meesterschap dat verkregen werd door de ontplooiing in het individu van de spirituele en intellectuele krachten en vermogens die bij alle mensen ingeboren en inherent zijn, maar die 'uitgewikkeld', voortgebracht of ontvouwen moeten worden, voor een deel door zelfgeleide pogingen gedurende de training, en voor een deel door de leringen die in de inwijdingskamers worden overgedragen.⁽¹⁾

De 'Torens' die door het hele Oosten heen in Azië gevonden worden,

waren verbonden met de Mysterie-Inwijdingen (...) De gegadigden voor Inwijding werden gedurende drie dagen en drie nachten in die torens geplaatst, wanneer er geen tempel met een onderaardse crypte in de buurt was. Deze ronde torens zijn voor geen andere doeleinden dan dit gebouwd. (...) De pureia van de Grieken, de nuraghi van Sardinië, de teocalli's van Mexico, enzovoort, hadden oorspronkelijk alle hetzelfde karakter als de 'Ronde Torens' van Ierland. Het waren heilige plaatsen van Inwijding.⁽²⁾

Ontelbare generaties lang heeft de adept een tempel gebouwd van onvergankelijke stenen, een Reuzentoren van ONEINDIG DENKEN, waarin de Titan woonde en, als het nodig is, alleen zal blijven wonen, om er slechts uit tevoorschijn te treden aan het eind van iedere cyclus om de uitverkorenen van de mensheid te vragen met hem samen te werken en op hun beurt te helpen de bijgelovige mens te verlichten.⁽³⁾

Kerngedachten:

- » Een deel van de inwijdingen vindt plaats in torens, die uitsluitend voor dat doel zijn gebouwd.
- » Elke adept bouwt, gedurende talloze levens, een Toren van Oneindig Denken op.
- » Een besef van diepgaande dankbaarheid richting de Leraar is een kenmerk van de ware Discipel.
- » Elke onzelfzuchtige gedachte is een bouwsteen van een toren van onbegrensde goede gedachten. Nu is het moment om deze te bouwen.

Dit laatste citaat geeft ons één algemene aanwijzing, namelijk dat de gedachten van een Adept onbegrensd zijn, zowel in aantal als in diepgang. Het motief en de taak van Adepten is het verlichten van de mensheid, zoals dat van de bodhisattva-Titaan Prometheus. Hieronder vinden we de getuigenis dat K.H. [Kuthumi] en andere Broeders in Tibet nog steeds een bepaalde toren gebruikten, wanneer zij gereed waren voor hun Inwijding:

Op een steenworp afstand van het oude Lamaklooster staat de oude toren, in welks binnenste het wordingsproces zich voltrok van generaties van Bodhisattva's.⁽⁴⁾

Naast mentale en fysieke Inwijdingstorens of -tempels, zijn er ook astrale Inwijdingsplaatsen. Hier gaat het om een astrale tempel, waarover Dāmodar Māvalankar schreef in een brief aan William Q. Judge:

Nadat we een forse afstand door deze oneraardse doorgang gelopen hadden, kwamen we uit op een open vlakke in Ladakh. Daar staat een groot, massief gebouw van duizenden jaren oud. Ervoor staat een ontzaglijk grote Egyptische Tau. Het gebouw rust op 7 pilaren in de vorm van piramiden. De toegangspoort heeft een grote driehoekige boog. (...) Dit is de belangrijkste Centrale Ruimte waarin allen die tot onze Sectie behoren en bewezen hebben dat zij Inwijding in de Mysteriën verdienen, heen moeten gaan voor hun laatste wijding, en waar ze de vereiste periode verblijven. Ik ging met mijn *Guru* naar boven naar de Grote Hal. De overweldigende grootsheid en sereniteit van de ruimte zal eenieder ontzag inboezemen. De schoonheid van het Altaar dat in het midden opgesteld staat, en waarop elke kandidaat tijdens zijn Inwijding zijn geloften moet afleggen, zal zelfs de schitterendste ogen verblinden. De pracht van de troon van de CHIEF is met niets te vergelijken. Alles is gebaseerd op een geometrisch beginsel bevat verschillende symbolen die alleen aan de Inwijdeling uitgelegd worden.⁽⁵⁾

W.Q. Judge herinnert zich een gebeurtenis uit een vorig leven. Een Adept zegt:

Dit is een oude toren die gebruikt werd door de directe opvolgers van de wit-Magiërs, die zich in Ierland vestigden

De nuraghe van Barumini in Sardinië.

nog voordat het Engelse Eiland was opgerezen uit de zee. Toen de grote Meesters het eiland moesten verlaten, werden strikte bevelen nagelaten dat geen enkel vuur op deze torens uit mocht gaan. Zij gaven voorts als waarschuwing mee, dat als de plichten van het leven werden verwaarloosd, als menslievendheid, plicht en deugd werden vergeten, dat dan het vermogen om deze vuren brandend te houden geleidelijk zou verdwijnen. Het verval van de deugden zou samengaan met de verzwakking van de vuren, en deze laatste toren, bewaakt door een oude en een jonge man, zou de laatste zijn die zou falen, en zelfs dan nog zou dit vuur de andere kunnen redden, als zijn bewakers trouw waren.⁽⁶⁾

De Toren van Oneindig Denken

In de Mahāyāna-traditie is er een sectie van de *Avatamsaka Sūtra*⁽⁷⁾ die in hoog aanzien staat, en die details geeft – voor een deel symbolisch, voor een deel occult – over de Toren van Oneindig Denken die een bodhisattva zou ervaren. In deze tekst is de aspirant de jeugdige Sudhana(*), die geïnspireerd wordt door het bodhicitta-motief.** Hij is op zoek naar een bodhisattva-guru om hem verder op zijn pad te leiden. Van de vele guru's die Sudhana heeft, onderwijst elk ervan hem over de toestand van bevrijding waarvan zij kennis dragen, en verwijzen hem vervolgens naar een andere plaats en guru die hij kan dienen. Eén ding dat hij leerde, zoals de lezer van deze sūtra ook zal begrijpen, is *hoe* en *met welke elementen* door een aspirant voor Inwijding een Toren van diepgaande en edele ideeën wordt opgebouwd.

(*) Sudhana betekent 'rijkdom aan goedheid'.

(**) Bodhicitta betekent 'Gedachte van verlichting': het streven om Buddha's volmaakte Bodhi (wijsheid, verlichting) te bereiken om daardoor alle wezens te bevrijden van lijden.

Maitreya, de toekomstige Buddha.

Toen vertelden de jonge vrouw en jonge man (#) Sudhana over hun eigen bevrijding en zeiden tot hem: “Ga naar het zuiden, naar een plaats die Zeekust heet. Daar is een tuin genaamd ‘Groot Sieraad’, waarin een grote Toren staat die Vairocana’s (##) Schatkamer van Sieraden wordt genoemd. Die met Juwelen getooide Toren [hierna kortweg ‘Juwelen Toren’ genoemd] is ontsproten uit de gerijpte, diepgewortelde grondslagen van goedheid van de bodhisattva. Hij is geboren uit de concentratiekracht, de geloftekracht, de kracht van zelfbeheersing en de kracht van mystieke kennis van de bodhisattva. Hij is geboren uit de juiste geschikte middelen van de bodhisattva. Hij is geboren uit de zegeningen, deugd en wijsheid van de bodhisattva. De bodhisattva die zich in deze onvoorstelbare toestand van bevrijding bevindt, laat, vanuit een geest van immens mededogen, zo’n met sieraden getooide sfeer van kracht en bevrijding verschijnen, ten behoeve van alle levende wezens. Maitreya (###) Bodhisattva Mahasattva heeft daarin zijn veilige verblijfplaats.”

Meester Hsuan Hua⁽⁸⁾ verklaart het enigszins:

(#) De volledige betekenis van de hier gebruikte termen ‘jonge vrouw’ en ‘jonge man’ is: ‘jonge vrouw, die deugd bezit’ en ‘jonge man, geboren uit deugd’.

(##) Vairocana betekent ‘alles doordringend’.

(###) Maitreya betekent ‘de vriendelijke’; een bodhisattva van het tiende stadium die de volgende Buddha zal worden.

Het land waarin Maitreya Bodhisattva verblijft heet Zeekust. De ‘zee’ is de zee van wijsheid van de Bodhisattva, die nog eenmaal geboorte zal ondergaan [voorafgaande aan Buddhaschap]. De Tuin heet ‘Grote Sieraad’ omdat, vanwege de volmaakte oorzaken, de vruchten ervan gesierd worden door de tienduizend praktische werken. De Grote, met Edelstenen getooide Toren heet Vairocana’s Schatkamer van Sieraden. Het is een symbool voor het Dharma-gebied, en is daarom groots, onbegrensd en getooid met sieraden. Vairocana is de Dharmakāya Buddha. De Grote Juwelen Toren is de met Sieraden getooide Schatkamer van de Dharmakāya Buddha.⁽⁹⁾

Dankbaarheid tussen discipel en guru

Lang voordat iemand zijn aspiraties op zo’n Juwelen Toren richt, laat staan dit doel bereikt, moet in het dagelijks leven een pad van vele deugden worden afgelegd. Er is één deugd die lang niet altijd sterk gewaardeerd wordt. Dankbaarheid draagt een subtiele kracht van goedheid in zich, die degene die deze deugd kent ten zegen is. Ondankbaarheid komt algemeen voor, en is een vloek voor velen. Meester K.H. zegt verschillende keren dat “ondankbaarheid niet tot onze ondeugden behoort”. H.P. Blavatsky wijst erop dat “ondankbaarheid een misdadigheid is in het Occultisme”.⁽¹⁰⁾

Plicht is datgene wat wij *verplicht zijn* aan de Mensheid, (...) vooral aan hen, die armer en meer hulpbehoevend zijn dan wij. Het is een schuld, die, wanneer zij bij ons leven onbetaald blijft, ons in de volgende incarnatie geestelijk insolvent en zedelijk bankroet zal maken. Theosofie is de kwintessens van *plicht*.⁽¹¹⁾

Het is onze heilige plicht om de hulp en ondersteuning die we gedurende vele levens hebben ontvangen van de Buddha’s, Meesters, goden, ouders en de rest van de mensheid, te vergoeden, terug te betalen. Deze goddelijke plicht zal ons ertoe brengen om te putten uit onze eigen bron van deugden. Deze deugden vloeien voort uit onze ‘bron van opperste wijsheid’, zoals G. de Purucker deze noemt. Een dankbaar persoon is zeldzaam, zoals Buddha onderwees:

Deze twee soorten mensen zijn zeldzaam in de wereld.
Welke twee? Iemand die het initiatief neemt om anderen te

helpen en iemand die dankbaar en erkentelijk is. Deze twee soorten mensen zijn zeldzaam in de wereld. Op welk gebied verkeert een slecht mens? Een slecht mens is ondankbaar en niet erkentelijk. Want ondankbaarheid en gebrek aan erkentelijkheid worden geprezen door de slechten. Ondankbaarheid en gebrek aan erkentelijkheid behoren volledig toe tot het gebied van de slechte mens. En op welk gebied verkeert een goed mens? Een goed mens is dankbaar en erkentelijk. Want dankbaarheid en erkentelijkheid worden geprezen door de goeden. Dankbaarheid en erkentelijkheid behoren volledig toe tot het gebied van de goede mens.⁽¹²⁾

Dankbaarheid aan de Guru is verplicht bij aspiranten en discipelen. Zoals het *Boek van Discipline* zegt:

Voor de oprechte Discipel neemt zijn Leraar de plaats in van Vader en Moeder. Want, terwijl zijn ouders hem zijn lichaam en zijn vermogens, zijn leven en tijdelijke vorm verschaffen, toont de Leraar hem hoe hij de innerlijke vermogens kan ontwikkelen om de Eeuwige Wijsheid te verwerven.

Pelgrim Sudhana (Shancai tongzi), late 15e–vroege 17e eeuw, Metropolitan Museum, New York.

Er is een lange passage in dit deel van de *Avatamsaka Sūtra* ter ere van de wezenlijke spirituele vriend of guru. Hier is een vers eruit:

De goede en wijze raadgever is als een welwillende moeder die het leven schenkt aan het nakomelingschap van de Buddha. Hij is als een welwillende vader die grote verdiensten verleent. Hij is als een kindermisje dat over je waakt en je niet toestaat iets te doen wat kwade gevolgen heeft.

Van de vele verzen die de juiste houding beschrijven van de discipel jegens de guru, zijn er hier een aantal:

Je moet jezelf beschouwen als iemand die aan een ziekte lijdt en de goede, wijze raadgever als de koning onder de artsen. Je moet de Dharma die hij verkondigt beschouwen als uitmuntend medicijn, en de discipline die je beoefent beschouwen als het verlossen van jezelf van ziekte. Je moet jezelf ook beschouwen als iemand die een verre reis maakt, en de goede guru als een gidsende Meester. Beschouw de Dharma die hij verkondigt ook als het juiste pad. Beschouw de discipline die je beoefent ook als dat wat tot het verre doel zal leiden.⁽¹³⁾

De Juwelen Toren

Sudhana, met een hart dat overvloedt van dankbaarheid en eerbied voor alles wat de bodhisattva's hem in het verleden hebben onderwezen, buigt diep voor de Juwelen Toren, het gebied waarin Maitreya en zijn bodhisattva-leerlingen verblijven. Krachtige zegeningen ten goede doorstromen hem, en hij staat verfrist en geïnspireerd op. Dan begint hij, terwijl hij zijn gedachten gericht houdt op de Juwelen Toren, vele malen met de klok mee rond de Toren te lopen. Terwijl hij rond de Juwelen Toren loopt, richt hij zijn gedachten op alle weldadige kwaliteiten en vermogens van de Groten die daar leven. Ten slotte stopt hij bij de ingang en bidt dat Maitreya komt en de poort voor hem zal openen.

Vanuit de verte ziet hij Maitreya naderen met een groot gevolg van menselijke en niet-menselijke wezens. Wanneer Maitreya Mahasattva dichterbij is gekomen, werpt Sudhana zich vol vreugde ter aarde. Maitreya spreekt dan zijn lof uit aan de verzamelde wezens over Sudhana als een ideale bodhisattva. De Bodhisattva Mahasattva onderwijst vervolgens ook allen die daar verzameld zijn over het hart van het Mahāyāna-pad — Bodhicitta. Sudhana vraagt Maitreya om de Juwelen Toren voor hem

te openen. Maitreya knipt driemaal met zijn vingers en de deur opent zich. Sudhana gaat de Juwelen Torens – samādhi – binnen en de deur sluit zich achter hem. Sudhana merkt eerst op dat de Juwelen Torens zo groot is als een onbegrensde ruimte. Hij ziet ontelbaar veel torens. Elk ervan onthult een vorig leven van Maitreya Bodhisattva, die alle soorten wezens onderwijst over alle aspecten van Buddha's Dharma. Andere torens openbaren zijn vele vermogens, wijsheid en enorme mededogen. Dit deel van de *Avatamsaka Sūtra* gebruikt met juwelen gesierde pilaren of torens van licht als symbolen die in betekenis overeenstemmen met sūtrātman:

... het *Sūtrātman*, de lichtende draad van onsterfelijk *onpersoonlijk* Monadeschap, waaraan onze aardse levens of voorbijgaande *Ego's* als evenzoveel kralen zijn geregen.

Vele andere Juwelen Torens tonen vergelijkbare aspecten en leringen met betrekking tot andere grote bodhisattva's. In samādhi ziet Sudhana elk object en hoort hij elke lering binnen de Juwelen Torens. Hij ziet ook vele schitterende beelden van magnifieke vergezichten die van elk van de Juwelen Torens uitstralen. Dankzij de kracht van standvastige concentratie, en zuiverheid van visie, ziet, hoort en kent Sudhana deze eindeloze, prachtige panorama's. Op dit moment knipt Maitreya met zijn vingers, haalt Sudhana uit zijn samādhi-toestand en vertelt hem: Goede man, je bevond je in de onvoorstelbare zelfmeesterschap van de bodhisattva. Je verheugde je in de gelukzaligheid van de samādhi's van alle bodhisattva's. Je was in staat te zien wat door de spirituele kracht van de bodhisattva's in stand wordt gehouden en wat door de weldaden die zij op het pad verzameld hebben, tot stand komt. Dat zijn de prachtige tempels en torens die zij door hun geloften en wijsheid deden verschijnen. En op die wijze heb je de levenspraktijk van de bodhisattva's aanschouwd en de Dharma van de bodhisattva's vernomen. Je kent de deugden van de bodhisattva's, en je begrijpt nu ten volle de geloften van de Tathāgata.

Sudhana stemt in en zegt:

Dit alles is toe te schrijven aan de ontzagwekkende spirituele kracht van de Guru die mij ondersteunt en herinnert.⁽¹⁴⁾

Torens van onbegrensd goede gedachten in aanbouw ...

De Geheime Leer spreekt over de Eenheid van de oneindige gradaties van gedachte.⁽¹⁵⁾ Op grond daarvan lijken

de Torens van de Occulte Broederschap te zijn gebouwd uit grenzenloze gradaties van onzelfzuchtige gedachten. Zoals Meester K.H. in *De Mahatma brieven* zei:

Het enige ware en heilige [gevoel], het enige onzelfzuchtige en Eeuwige – [is] Liefde, een onmetelijke Liefde voor de mensheid – als *Geheel!* Want het is de 'Mensheid' die de grote Wees is, de enige onterfde op aarde, mijn vriend. En het is de plicht van ieder mens die in staat is tot een onzelfzuchtige impuls, om iets, hoe weinig ook, voor haar welzijn te doen. Arme, arme mensheid!⁽¹⁶⁾

Om die reden moeten theosofen die medewerkers willen worden van de Broeders en Amitābha Buddha,⁽¹⁷⁾ nooit stoppen met het bouwen van hun eigen torens van onbegrensd goede gedachten, woorden en daden.

Referenties

1. G. de Purucker, *Esoteric Tradition*. Theosophical University Press, Pasadena 1973, deel 1, blz. 45.
2. H.P. Blavatsky, *Collected Writings*. The Theosophical Publishing House, Wheaton 1985, deel XIV, blz. 281-282.
3. *De Mahatma brieven aan A.P. Sinnett*, Theosophical University Press, Pasadena 1979, 57-58 (laatste twee bladzijden van brief nr. 9 van 'Filosofische en theoretische leringen'). Engelse oorspronkelijke bron: *The Mahatma Letters to A.P. Sinnett*.
4. Zie ref. 3, blz. 242 (brief nr. 29 van 'Proeftijd en Chelaschap').
5. *Dāmodar and the Pioneers of the Theosophical Movement*. Samengesteld en geannoteerd door Sven Eek. The Theosophical Publishing House, Adyar 1978, blz. 61.
6. *Echoes of the Orient. The writings of William Quan Judge*. Samengesteld door Dara Eklund. Point Loma Publications, San Diego 1975, deel 1, blz. 511.
7. Nabij het einde van Meester Shikshananda's vertaling van hoofdstuk 39, die ook bekendstaat als *Gandavyūha Sūtra*.
8. Meester Hsuan Hua stierf in 1995; meer biografische gegevens zijn te vinden op <http://www.cttbusa.org/founder.asp>.
9. *Flower Adornment Sutra*, hoofdstuk 39, deel VIII, blz. 1-2.
10. Zie ref. 2, deel XII, blz. 593.
11. H.P. Blavatsky, *De sleutel tot Theosofie*. Couvreur, Den Haag z.j., hst. 12, deel I 'Plicht', vraag 5, blz. 177.
12. *Anguttara Nikaya*, vertaling door Bhikkhu Bodhi, blz. 153, 177.
13. Zie ref. 2, deel XII, blz. 590.
14. H.P. Blavatsky, *De Geheime Leer*. Theosophical University Press Agency, Den Haag 1988, deel I, blz. 583 (blz. 513 orig. Engelse pag.).
15. Zie ref. 14, deel II, blz. 695-698 (blz. 627-629 orig. Engelse pag.).
16. Zie ref. 3, deel 1 ('Brieven uit de Occulte Wereld'), brief nr. 8, blz. 37. Brief nr. 15 van chronologische ordening.
17. H.P. Blavatsky, *De Stem van de Stilte*, fragment 3. Vele edities.